

eko.

Julkinen tiedote
kaikkiin kotitalouksiin

2 ■ 2015

Ekoroskin asiakaslehti | Ekorosks kundtidning

VÄND
för svensk
version!

**Viisi vinkkiä
jätelaskun
pienentämiseen
s. 3**

TÄSSÄ LEHDESSÄ:

///
KIERRÄTYS-
MATERIAALISTA
UUDEKSI
TUOTTEEKSI

s. 5

///
KEHITYS
JATKUU

s. 6

Lajittele näin

OMAN JÄTEASTIAAN

Voit vähentää omaan jäteastiaan tulevaa jätettä viemällä pakkausjätteet ekopisteelle. Lue lisää pakkausjätteestä sivulta 8.

BIOJÄTE MUSTASSA PUSSISSA

SAA LAITTA

- Ruoantähteet ilman pakkausta
- Vaipat ja siteet
- Pieneläinten kuivikkeet (esim. kissanhiekka)
- Teepussit ja kahvinporot suodattimieen

EI SAA LAITTA

- Pakkaukset, tekstiilit, talouspaperi, lasipurkit, säilyketölkit, folio, keramiikka, paristot ja akut, lääkkeet ja ruiskut

ENERGIAJÄTE VAALEASSA PUSSISSA

SAA LAITTA

- Tyhjät elintarvikepakkaukset (muovi, paperi, kartonki, styroksi)
- Talouspaperi
- Pienet muoviesineet, kuten tiski- ja hammasharjat
- Tekstiilit

EI SAA LAITTA

- Ruoantähteet, vaipat, lasipurkit, säilyketölkit, folio, keramiikka, kengät, PVC-muovi, nahkatuotteet, paristot ja akut, lääkkeet ja ruiskut

EKOPISTEELLE

LASI

SAA LAITTA

Lasipullot ja -purkit

EI SAA LAITTA

Posliini, lasiastiat, kristallilasi, peilit, ikkunalasi, lamput, kosmetiikkapakkaukset

METALLI

SAA LAITTA

Säilyketölkit, kannet, korkit, alumiinivuoat, foliot, tyhjät ja kuivat maalipurkit, tyhjät aerosolipullot, kattilat ja paininpannut, aterimet, tuikkukupit

EI SAA LAITTA

Vaarallisia jätteitä sisältävät pakkaukset, paineelliset pakkaukset

PAPERI

SAA LAITTA

Lehdet, mainosposti, puhelinluettelot, pehmeäkantiset kirjat, kopiopaperit, piirustuslehtiöt, kirjekuoret, valkoiset paperikassit

EI SAA LAITTA

Märkä tai likainen paperi, kartonki, ruskeat paperit tai paperikassit, lahjapaperi, talouspaperi

PARISTOT

SAA LAITTA

Paristot, pienakut matkapuhelimista ja muista sähkölaitteista

EI SAA LAITTA

muovipussit

KARTONKI

(vain osassa ekopisteistä)

SAA LAITTA

Aaltopahvi, kartonkitölkit ja -pakkaukset, paperipussit, kerta-käyttöastiat, WC- ja talouspaperi-rullien hylsy, kopiopaperin kääreet

EI SAA LAITTA

Märkä tai likainen kartonki, muovipussit, styroksi, muoviset pakkaukset

MUOVI

(vain osassa ekopisteistä)

SAA LAITTA

Tyhjät ja puhtaat elintarvikkeiden muovipakkaukset, muovipussit, muovipullot ja -purkit, kanisterit, styrox

EI SAA LAITTA

Likaiset pakkaukset, PVC-muovi, vaarallisten aineiden jäämiä sisältävät pakkaukset, muut muovituotteet

Ekopisteen lasinkeräykseen saa laittaa ainoastaan pakkauslasia, eli lasipulloja ja -purkkeja. Peilit, posliini, lasiastiat, ikkunalasi ja muut lasituotteet tulee viedä hyötykäyttöasemalle.

HYÖTYKÄYTTÖASEMALLE

SAA LAITTA

Energiajäte
Puu
Metalli
Lasi
Paperi
Kartonki
Vaarallinen jäte
Sähkö- ja elektroniikkaromu
Kaatoaikajäte

EI SAA LAITTA

- lääkkeet, ruiskut, elohopeamittarit (apteekkiin)
- räjähteet, ammuksot, aseet (yhteydenotto poliisiin)
- ilotulitteet, hätäraketit (palautetaan myyjälle)
- renkaat (rengasliikkeisiin ja Kokkola, Pietarsaari, Kauhavan hyötykäyttöasemille)
- autot (romuttamolle)
- biojätteet (mustaan pussiin)
- kuolleet eläimet (eläinlääkärin ohjeistuksen mukaan)

Kiviaines kerätään nykyään hyötykäyttöasemilla erikseen.

Viisi vinkkiä jätelaskun pienentämiseen

Teksti: Pia Grankvist Kuva: Björn Stjernvall

Nykyisten säästökuurien aikana haluamme antaa vinkkejä siitä, kuinka voit pienentää jätelaskuasi.

1 Onko sinulla oikean kokoinen jäteastia? Kun jäteastiasi tyhjennetään, sen on hyvä olla lähes täynnä. Ei puolillaan eikä kukkuralaan. Mikäli jäteastiasi on vain puolillaan, se kannattaa vaihtaa pienempään astiaan, sillä jätteenkäsittelyn kustannukset lascutetaan astian koon mukaan. Vähennät myös oman jäteastian jätemäärän tuntuvasti, kun lajittelet paperin, lasin ja metallin ja viet ne ekopisteeseen. Pohjanmaan jätelautakunnan mukaan nyrkkisääntö astian kokoon on 30 litraa/henkilö/2 viikkoa. Mikäli vuokraat astian jätteenkuljettajalta, voit pyytää häntä vaihtamaan astian. Jätteenkuljettaja huolehtii vaihdosta ja ilmoittaa asiasta Ekoroskille.

2 Voit jakaa jäteastian yhdessä naapurisi kanssa. Siten kuljetus- ja käsittelykustannukset jaetaan astiaa käyttävien kotitalouksien kesken. Kustannukset voidaan jakaa asiakkaiden toivomalla tavalla, eli pienelle kotitaloudelle saadaan osoitettua pienempi osuus yhteisestä jäteastias- ta kuin suurelle kotitaloudelle. Jos tämä vaikuttaa sopivalta ratkaisulta, sinun tulee ladata ilmoitus yhteisestä jäteastias- ta jätelautakunnan sivuilta www.ekosk.fi tai ottaa yhteyttä kuntasi ympäristösihteerin, jonka kautta lomakkeen voi myös saada. Täytä lomake kaikkien osapuolien allekirjoituksilla ja määrittele kaikkien osapuolien osuudet. Lähetä täytetty lomake Pohjanmaan jätelautakunnalle.

3 Kolmas keino jätelaskun pienentämiseen on biojätteiden eli ruokajätteiden kompostointi. Tämä edellyttää, että laitat jäteastiaan vain energijätettä vaaleissa pusseissa. Kompostoinnin ansiosta jätteen tyhjennysväli voidaan pidentää kuukauden pituiseksi ja siten jätteenkul- lon kustannukset puolittuvat. Mikäli tämä herätti kiinnostuksesi, tarvitset lämpöeristetyt kompostorin biojätteelle. Täytä ilmoitus jätteen tyhjennysvälin pidentämisestä ja lähetä se Pohjanmaan jätelautakunnalle. Lomakkeen saat Pohjanmaan jätelautakunnan sivuilta www.ekosk.fi tai kunnan ympäristösihteeriltä.

4 Voit pienentää jätteen kuljetusmaksua vertailemalla jätteenkuljettajien hintoja keskenään. Löydät kaikkien jätteenkuljettajien yhteystiedot Ekoroskin sivuilta www.ekosk.fi kohdasta urakoitsijat.

5 Viides ja viimeinen keino pienentää jätelaskua on tarkistaa jätteenkuljettajalta, vaikuttaako oman jäteastian hankinta jätteenkuljetusmaksuun. Joillakin jätteenkuljettajilla on pienempi jätteenkuljetusmaksu, jos sinulla on oma jäteastia. Toisilla kuljettajilla on sama maksu riippumatta siitä, kuka astian omistaa. Lisätietoja saat jätteenkuljettajaltasi. Yhteystiedot löydät osoitteesta www.ekosk.fi kohdasta urakoitsijat.

Kuva: Björn Stjernvall

Palvelu kehittyy

Jätteenkulon kehitystyö on pitkäjänteistä toimintaa. EU asettaa yleiset tavoitteet, joita täydennetään kansallisella lainsäädännöllä. Ensi vuoden vaihteessa toteutetaan kaksi uudistusta, jotka ovat merkittäviä Ekoroskin toiminnan kannalta. Orgaanisen eli polttokelpoisen jätteen kaatopaik- kakiello vähentää merkittävästi kaatopaikalle päätyvän jätteen määrää. Kotitalousjätteistä vain 1 – 2 % tulee päätymään kaatopaikalle jatkossa. Pakkausjätteiden tuottajavastuu tulee näkymään n. 15 uutena ekopiste- nä ja kartonginkeräyksen lisääntymisenä. Uudistukset tulevat lisäämään jätteiden hyötykäyttöä. Kuluttajille muutokset näkyvät mm. lajitteluoh- jeiden tarkentumisena. Aikaa myöten yhä suurempi osa pakkausjätteistä (paperi- ja kartonkipakkaukset sekä muovit) lajitellaan erikseen. Lisää ai- heesta sivuilla 2 ja 8.

Näkyvin muutos tulee olemaan reilun 50 ekopisteen hoitovastuun siir- tyminen tuottajayhteisölle ja näiden pisteiden varustaminen kartongin keräysastioilla. Kartonginkeräykseen voi ensi vuonna jättää muun muas- sa maito- ja mehutölkkejä, muro- ja keksipakkauksia, jauhopusseja, pizza- laatikoita, munakennoja ja käärepaperia ym. Kokkolaan ja Pietarsaaren tulee myös muutamia muovinkeräysastioita, joihin voi jättää muun mu- assa elintarvikkeiden muovipakkauksia, muovipulloja, kanistereita, sty- roksia ynnä muuta. Kartonki- ja muovipakkauksia voi toki jatkossakin laittaa vaaleaan pussiin ja kiinteistön omaan jäteastiaan kuten tällä hetkel- lä tehdään. Lisäämällä ekopisteiden käyttöä kuluttaja voi vähentää omaan jäteastiaan päätyvän jätteen määrää, ja sitä kautta alentaa omia jätteenkä- sittelyn kustannuksiaan, katso vinkkejä oheisesta tekstistä.

Jätelautakunta käsitteli viime toukokuussa Ekoroskin ehdotusta siir- tymisestä niin sanottuun kaksilokerojärjestelmään. Ehdotus hylättiin, mutta valitus on jätetty Vaasan hallinto-oikeuteen, joka tulee antamaan päätöksen asiasta keväällä. Tämän jälkeen Ekorosk voi jatkaa kotita- lousjätteiden käsittelyn kehittämistä. Ekoroskin tavoitteena on kehittää jätteenkulon nykyistä monimuotoisemmaksi ja tarjota kuluttajille erilaisia mahdollisuuksia valita itselleen sopiva palveluvaihtoehto. Lisää tästä sivul- la 6. Esimerkiksi Vaasan seudulla kotitalouksille on jo tarjolla nelilokero- keräystä ilman lisäkustannuksia. Tulevaisuudessa tällaiset ratkaisut tulevat todennäköisesti lisääntymään ja yleistymään koko maassa. Tällaisia mah- dollisuuksia palvelutarjonnan parantamiseen selvitetään jo nyt myös Eko- roskin alueella.

Toivotan kaikille lukijoillemme hyvää syksyä.

Olli Ahllund, toimitusjohtaja

eko.

 2/2015

VASTAAVA JULKAISIJA

Olli Ahllund
Ab Ekorosk Oy
Launisaarentie 90
68600 Pietarsaari
(06) 781 4500
Fax (06) 781 4529
www.ekosk.fi

TUOTANTO

Annika Haukkasalo
Pia Grankvist
Ab Ekorosk Oy

TOIMITUSNEUVOSTO

Olli Ahllund
Pia Grankvist
Annika Haukkasalo
Johanna Pesola
Marko Berg
KANSIKUVA
Björn Stjernvall

LAYOUT

Elina Korpiaho, Lönnberg Print & Promo
PAINOPAIKKA
Botnia Print

Kouluilla kuullaan jätteistä

Ekorosk vie talven aikana alakouluille lajittelutietoa hauskojen kampanjoiden avulla. Lajittelu ja jätteen vähentäminen nostetaan esille tietoiskuilla ja leikkimielisillä kilpailuilla.

Teksti: Annika Haukkasalo **Kuvat:** Seppo Leinonen

Uudessa Tähteitä nolla -kampanjassa nostetaan esille ruokajätteen vähentäminen.

- Ruokajätettä syntyy valtavat määrät. Suomessa jokainen heittää ruokaa roskiin noin 25 kg vuodessa. Tämän vuoksi aiheeseen on korkea aika tarttua, kertoo kampanjavastaava **Johanna Pesola**.

Jätteen vähentämisen lisäksi lajittelu on tärkeää, kun jätettä on jo syntynyt. Lajittelun merkitystä korostetaan perinteisessä Tuikkujahdissa, jossa huomioidaan jo pienetkin lajitteluteot.

- Tuikkujahti järjestetään

joka toinen vuosi ja se on kouluilta saadun palautteen mukaan koettu hyväksi tahdiksi. Alueen koulut osaavat jo odottaa tätä tempausta, Pesola kommentoi.

Tavoitteena tähteitä nolla

Ekorosk haastaa alueensa alakoulut vähentämään roskiin menevää ruokaa. Biojätteen vähentämiseen tähtäävä Tähteitä nolla -kampanja järjestetään Euroopan jätteen vähentämisen viikolla 23.–27.11. Oppilaita ohjeistetaan ottamaan lautaselle ruokaa

vain sen verran kuin aikoo syödä ja syömään rauhassa lautasensa tyhjäksi. Kampanjaan osallistuvien koulujen keittiöhenkilökunta punnitsee viikon ajan kertyvän biojätteen määrän.

Voittaja on se koulu, jossa tuotetaan vähiten biojätettä oppilasmäärään nähden. Voittajakoulun oppilaat saavat palkinnoksi jäätelöt ja kaikille kampanjaan osallistuneille oppilaille lahjoitetaan vanhoista cd-levyistä valmistetut viivoittimet. Lisäksi osallistuneiden koulujen keittiöhenkilökunnan kesken arvotaan lahjakortteja. Ekorosk järjestää kampanjan yhteistyössä Lakeuden Etapin, Stormossenin ja Ves-

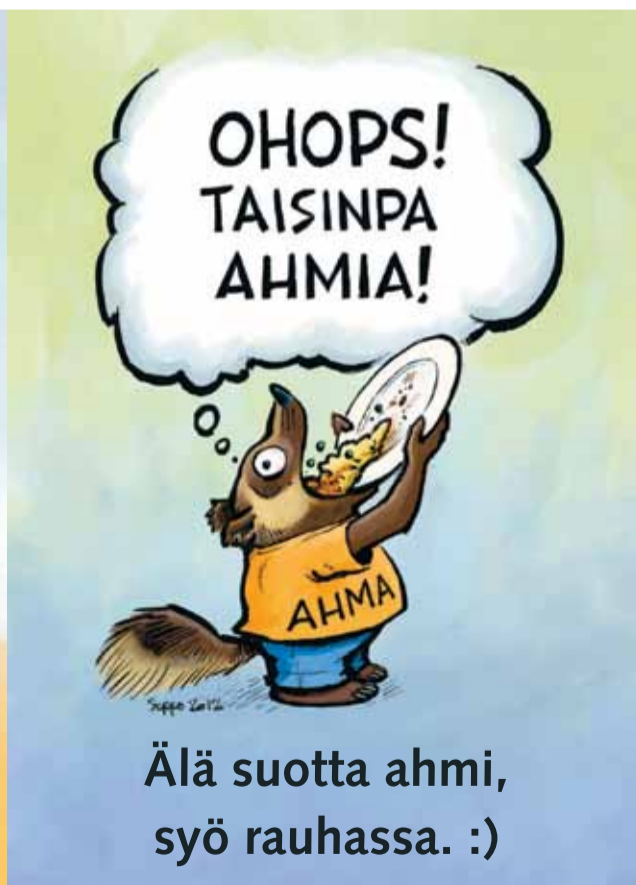
tian jäteyhtiöiden kanssa.

Tuikkuja jahdataan viidettä kertaa

Tuikkujahti on Ekoroskin alueella ennestään tuttu tempaus, jossa alakoulujen luokat keräävät käytettyjä tuikkukuppeja talteen. Tuikkujahti järjestetään tänä talvena viidennen kerran ja keräilyaika on 1.11.2015–31.1.2016. Kilpailun voittaa koululuokka, joka on kerännyt eniten tuikkukuppeja oppilasta kohden.

Kampanjan tarkoitus on kiinnittää huomio pienen tuikkukupin kierrätysmahdollisuuksiin ja sen myötä lajittelun tärkeyteen heti pienistä jäte-

määristä alkaen. Tuikkukupien alumiini on arvokasta metalliteollisuuden raaka-ainetta, sillä sen laatu ei huonone kierrätyksessä. Useimmissa metallipakkauksissa on yli 25 % kierrätettyä materiaalia. Edellisen Tuikkujahdin tulos vuonna 2013–2014 Ekoroskin alueella oli 631 124 tuikkukuppia, ja koko maassa kerättiin talteen 8,6 miljoonaa tuikkukuppia. Tällä määrällä alumiinia voidaan valmistaa esimerkiksi 576 000 uutta juomatölkkiä. Voittajaluokka palkitaan elämäspäivällä Pietarsaareissa ja jokainen kilpailuun osallistuva koulu palkitaan välituntipaketilla. Tuikkujahdilla on omat verkkosivut osoitteessa www.tuikkujahti.fi.

Tähteitä nolla -kampanjassa haastetaan kouluja vähentämään roskiin menevän ruoan määrää. Tavoitteena on tietenkin puhdas nolla.

Muotoilija Andreas Haals näyttää, kuinka vanhat t-paidat punotaan matoiksi.

Kierrätysmateriaalista uudeksi tuotteeksi - maton tarina

Ekoroskin keräyspisteisiin tuodaan välillä liian hyvää tavaraa, jonka ei tarvitsisi vielä päätyä jätteeksi. Monen tuotteen tarina voisi jatkua pidempään kierrätyskeskusten kautta ja sinne me kannustamme hyväkuntoiset tavarat viemään.

Teksti ja kuva: Annika Haukkasalo

Kokkotyö-säätiön kädentaitojen pajalla on juuri valmistunut uusi tuote. Se on tyylikäs matto, joka odottaa tekijöitä sarjatuotantoon sekä sopivaa myyntikanavaa tavoittamaan kuluttajat. Vaikka matto on uusi, sen kuteista löytyy jo värikäs historia. Tämä matto on valmistettu kierrätetyistä t-paidoista, joita Kokkotyö-säätiö vastaanottaa keräyksissään. Nimenomaan vaatetta tulee kierrätykseen paljon eikä kaikille vaatteille ole ostajaa kierrätysmyymälöissä. Sen vuoksi käytetyistä t-paidoista on lähdetty kehittämään uusiutuotteita.

- Kokkotyö-säätiön uusiutuotteisiin saadaan raaka-aineita oman kierrätystoiminnan kautta. Vanhoille tavaroille annetaan uusi elämä uuden

tuotteen muodossa, esittelee Kokkotyö-säätiön liiketoiminnan kehittäjä **Stefan Wicklén**.

Materiaali kierto

- Kokkotyö-säätiön vastaanottamista tavaroista osa voidaan myydä sellaisenaan kierrätysmyymälöissä. Sen sijaan kukaan ei osta nahkasohvaa, johon on tullut viilto, mutta raaka-aineena se voi olla ihan hyvä, Wicklén jatkaa.

Uusiutuotteiden valmistaminen vaatii sen, että raaka-ainetta saadaan käyttöön suuria määriä. Yksittäisistä tavaroista ei kannata lähteä suunnittelemaan uusia tuotteita.

- Tällä hetkellä hyödynnämme uusiutuotteissa enimmäkseen kierrätettyjä farkkuja, nahkaa, puuta ja t-paitoja. Näitä tulee paljon, mutta tätä

materiaalia myös tarvitsemme yhä enemmän, että voimme taata jatkuvan tuotannon, kuvailee Kokkotyö-säätiön tuotantopäällikkö **Jukka Lahti**.

Ideasta valmiiksi tuotteeksi

Valmis tuote syntyy monien vaiheiden kautta.

- Kun tiettyä materiaalia tuodaan paljon kierrätykseen, sille aletaan miettiä käyttötarkoitusta. Toisaalta meidän tulee katsoa myös tulevaisuuteen ja miettiä, millaiselle tuotteelle voisi olla kysyntää, Wicklén pohtii.

Ideat tuotteisiin syntyvät vuoropuhelulla. Jostain saadaan pieni virike, jota parannellaan yhdessä ja lopulta siitä saadaan tuote, joka sopii säätiön toimintaan.

- Kokkotyö-säätiön tuotteet valmistetaan työvalmennustoiminnassa, jonka tavoitteena on edistää valmentautujien työllistymistä. Tehtävät ohjataan valmentautujille heidän työkykynsä ja tarpeensa huomioiden, kertoo toimitusjohtaja **Margita Lukkarinen**.

Tuotteen on täytettävä tietyt kriteerit, jotta se voidaan viedä markkinoille. Tässä kohtaa hyödynnetään muotoilijan osaamista. Hän pohtii yhdessä työvalmentajien ja -valmentautujien kanssa, miten tuotteesta saadaan toimiva.

- Joskus voi vaatia puoli vuotta ja 12 erilaista koevedosta, ennen kuin meillä on valmis tuote. Siinä matkan varrella opitaan jatkuvasti uutta. T-paitamatto syntyi kolmessa viikossa. Sen kehittäminen oli todella antoisaa. Valmentautajat antoivat parannusehdotuksia ja jatkoivat ideaa eteenpäin. Valmentautujien osallistuminen tuotteen suunnitteluun heti alusta lähtien sitouttaa heidät projektiin mukaan. Näin olemmekin aivan valmennustoiminnan ytimessä, iloitsee Kokkotyö-säätiön muotoilija **Andreas Haals**.

Kierrätysmateriaali raaka-aineena

Ennen kuin t-paitamatto on valmis, paidat on pesty, lajiteltu värin mukaan, leikattu suikaleiksi ja punottu yhteen. Niiden materiaali on löydetty seuraamalla saapuvia materiaalivirtoja ja materiaali on valikoitu siitä näkökulmasta, että lopputuotteestakin saadaan laadukas.

- Kierrätysmateriaalin käyttäminen raaka-aineena on suuri haaste, sillä materiaali on aina erilaista. Toisaalta näin jokaisesta matosta syntyy uniikki käsityö, vaikka ne tehdään sarjatuotantona, Haals kuvailee.

Uusia materiaaleja otetaan Kokkotyö-säätiöllä jatkuvasti talteen ja niille mietitään käyttökohteita.

- Opimme jatkuvasti yhdistämään uutta materiaalia, joka muuten menisi hukkaan. Nyt on jo olemassa seuraavat koeversiot tuotteista, joissa on käytetty kirjojen kansia, sohvien nahkaa ja vanhoja nappeja, Lahti paljastaa.

Näillä innovatiivisilla ajatuksilla tavarat kiertävät pitkään ennen kuin ne päätyvät jätteeksi.

Kehitys jatkuu

Teksti: Pia Grankvist Kuva: Stormossen

Konsulttiryitys selvittää parhaillaan useita eri vaihtoehtoja Ekoroskille. Mukana on muun muassa vaihtoehtoja lajittelulaitoksen uudistamisesta ja kahteen lokeroon keräämisestä. Ekoroskin hallitus esittää kantansa eri vaihtoehtoista siinä vaiheessa, kun Vaasan hallinto-oikeus on tehnyt päätöksen Bror Hagströmin tekemästä valituksesta. Lue oheinen artikkeli aiheesta.

Vaikka Ekoroskin täytyy odottaa hallinto-oikeuden päätöstä, suunnittelevat muut yhtiöt tulevaisuutta. Vaasan seudulla kuljetusyritys tarjoaa jätteiden keräystä kotitalouksilta jo neljän lokeron astioista. Nelilokeroisen astian käyttöönotto on kotitalouksille vapaaehtoista, mutta

2000 kotitaloutta on jo valinnut tämän vaihtoehdon. Jäteastiassa on erilliset lokerot poltettavalle jätteelle, kartongille, biojätteelle ja metallille. Nelilokeroastian omistavat kotitaloudet voivat lisäksi jättää pakkauslasia erillisessä pussissa astian viereen, jonka kuljettaja kerää myös mukaansa.

Voidaan todeta, että suurikokoinen kuljetusyhtiö suunnittelee jo nyt samanlaista pilottihanketta joulukuussa alkaen Pietarsaareissa ja Kokkolassa. Jätteenkuljettajien olisi aika nostaa katseensa tulevaisuuteen ja arvioida tarkkaan vaihtoehtoja, kuten Bror Hagström kertoo oheisessa artikkelissa. Kehitys jatkuu meidän kanssa tai ilman.

Nelilokeroastiaan voi tutustua Ekoroskin toimistossa Pietarsaaren Pirlissä.

Lähtökohtana jäte

Ekoroskin alueen lajittelun tulevaisuutta koskevien keskustelujen on perustuttava sille, mitä lopputuotteeksi päätyvälle jätteelle tapahtuu, uskoo asianajaja ja entinen Ekoroskin hallituksen puheenjohtaja Bror Hagström. Niin tehtiin, kun Ekorosk perustettiin ja niin pitäisi tehdä myös tänään, kun lajittelulaitoksen tulevaisuus on vaakalaudalla.

Teksti ja kuva: Pia Grankvist

Muutokset voivat olla pelottavia ja työläisiä, mutta meidän on uskallettava nostaa katsemme ja katsoa tulevaisuuteen. Tämä koskee sekä Ekoroskia, kansalaisia että kuljettajia.

- Meidän täytyy selvittää, mitä uudistuksia ja riskejä uusi aika merkitsee jätteenkäsittelylle ja lähteä liikkeelle siitä, **Hagström** sanoo.

Hän tarkoittaa, ettemme voi kulkea vanhojen kaavojen mukaan vain, koska se tuntuu tutulta ja turvalliselta. Tuudittautumalla siihen, että kaikki voi jatkua kuten ennen, avaa vain oven valloittajille.

- Silloin avaa oven suurille kansainvälisille yhtiöille, jotka mielellään sekoittavat pelin, huomauttaa Hagström. Hän uskoo, että

meidän täytyy keskustella tulevaisuudennäkymistä ilman taka-ajatuksia.

Sen vuoksi keskusteluissa tulisi keskittyä tulevaisuuden mahdollisuuksiin jätteenkäsittelyssä eikä pussien väriin tai jäteastioiden ulkonäköön.

Bror Hagström kehottaa meitä avaamaan silmämme ja huomaamaan sen tosiasian, että monilokeroisia jäteautoja ajaa jo nyt meidän kaduilla.

- Tekniset vaatimukset jätteenkäsittelylle ovat kehittyneet. Tämä tarkoittaa, että meillä on uusi tilanne mietittävänä, toteaa Hagström.

Aikaa seuraten

Hagström oli itse aikoinaan mukana kehittämässä kahden pussin järjestelmää, joka meillä on tänään. Hän nauraa väitteelle, että hän on vaihtanut

Bror Hagströmin mukaan meidän pitäisi keskustella jätteiden käsittelymahdollisuuksista eikä mustien ja vaaleiden pussien olemassaolosta.

puolta mustan ja vaalean pussin kannattajasta kaksiasiajärjestelmän kannattajaksi.

- Seuraan aikaa, vastaa Bror Hagström.

Hän on edelleen hyvin ylpeä mustan ja vaalean pussin järjestelmästä, joka perustettiin alueen tarpeisiin Ekoroskin ensimmäisen toimitusjohtajan **Henry Nygårdin** toimesta.

- Visiomme oli luoda järjestelmä, jonka avulla on mahdollista kierrättää niin hyvin kuin mahdollista asiakkaalle kustannustehokkaalla tavalla ja se on oltava periaattemme myös tänään, huomauttaa Bror Hagström.

Valitus jätelautakunnalle

Bror Hagström on yksityishenkilönä tehnyt valituksen Pohjanmaan jätelautakunnasta Vaasan hallinto-oikeuteen.

- Valitus koskee kahta asiaa, jätelautakunnan kokoonpanoa sekä mahdollista esteellisyysperustetta. Haluan korostaa tätä, Hagström sanoo. Hän on huomannut, että valitus on yhdistetty jätelautakunnan valintaan Ekoroskin kahden lokeron ehdotuksesta.

Hänen motiivinaan toimii lain pyhyys eikä mustan ja vaalean pussin olemassaolo.

- En voi sietää, että lakia hämätään tällä tavalla, hän sanoo

uskoen, että yksi jätelautakunnan edustajista Pietarsaaressa, sosiaalidemokraattien **Ulla Hellén** on lainannut nimensä jätelautakunnalle, jotta laki sukupuolijakaumasta julkisissa elimissä täyttyisi. Samalla puolue päätti, että hänen sijaisensa **Pentti Hautala** osallistuu jätelautakunnan kokouksiin.

Toinen kysymys koskee esteellisyttä. Kokkolan jäsenistä **Kauko Kivilehto** on ammatillinen konsultti kuljetusalalla samaan aikaan, kun hän toimii viranomaisena päättämässä jätteenkuljetuksista.

- Olen järkyttynyt lain halveksimisesta, jota nämä molemmat osoittavat, myöntää Hagström.

Lääkehoidosta syntyy myös jätettä

Lääkkeet ovat erittäin tärkeitä monille, mutta ne voivat olla myös monimutkaisia pitää järjestyksessä ja vaikeita käsitellä, kun ne vanhentuessaan muuttuvat jätteeksi. Teerijärveläisellä Ahlsvedin perheellä on kokemuksia tästä.

Teksti ja kuva: Pia Grankvist

Pasi Ahlsved näyttää kahta pyöreää lääkeannostelijaa, jotka muistuttavat kiekkoja. Ne ovat astmalääkkeitä, joita hänen 7-vuotias poikansa Måns käyttää. Annostelijat ovat muovia, mutta sisäpuolella on ohut metallinauha.

- Yhtä lääkkeitä käytetään säännöllisesti, mutta toinen lääke on käytössä vain, jos Måns saa astma-kohtauksen. Laitamme tyhjät annostelijat vaaleaan pussiin, Ahlsved kertoo ja mainitsee miettineensä metalliosan lajittelua tässä tapauksessa.

Tyhjät lääkepakkauk-

set lajitellaan kuten kaikki muukin jäte materiaalin mukaan. Muovi, paperi ja pahi kuuluvat vaaleaan pussiin energijätteeksi. Myös muovipakkaukset ohuella metallipinnoitteella lajitellaan vaaleaan pussiin. Paksumpi metallipakkaus lajitellaan metallinkeräykseen. Lääkkeiden lasipullot viedään ekopisteen lasinkeräykseen.

Lääkkeiden lajitteluohjeistus ei ole helppo, sillä tyhjät pakkaukset lajitellaan eri tavoin kuin täysinäiset. Vanhentuneet lääkkeet kuuluu palauttaa apteekkiin.

- Olemme vieneet vanhat

Pasi Ahlsved kertoo, että hänen poikansa Månsin astmalääkkeet on pakattu muovisiin lääkeannostelijoihin, joissa on sisäpuolella ohut metallinauha.

lääkkeet apteekkiin, kun taas pakkaukset lajittelemme kotona. Se on ollut täysin selvää, Ahlsved kuvailee. Hänen mukaansa se on ollut helppoa, sillä hänellä itsellään on myös astma ja on siksi tottunut lääkityksestä syntyvään jätteeseen.

Oireet pahenevat talvella,

kun ilma on kuivempi. Silloin Måns Ahlsved tarvitsee myös enemmän lääkitystä.

- Lääkkeet tuovat turvaa. Månsin krooninen yskä oli pahempi, sillä silloin emme voineet auttaa häntä. Hän on todella reipas ja tietää itse, milloin lääkkeet kuuluu ot-

taa, kertoo äiti **Monika Ahlsved**.

Lääkkeet ovat tärkeä apuväline monille arjessa ja sen vuoksi on hyvä muistaa, miten vanhoja lääkkeitä ja niiden pakkauksia käsitellään. Lääkkeiden lajitteluohjeet löydät oheisesta taulukosta.

Måns Ahlsved näyttää kuinka lääkkeet otetaan.

Lääkejätteen lajittelu

- Poista lääkkeet pakkauksistaan ja laita ne läpinäkyvään muovipussiin.
- Tablettien ja kapselien läpipainopakkaukset voi laittaa pussiin sellaisenaan.
- Nestemäiset lääkkeet, voiteet ja lääkesumutteen laitetään pussiin pakkauksissaan.
- Jätä pussi apteekin henkilökunnalle tai itsepalvelupisteen astiaan.
- Injektioneulat ja ruiskut, jodi ja elohopeaa sisältävät kuumemittarit tulee jättää henkilökunnalle.
- Ekorosk vastaanottaa muut jätteet, kuten meikit ja hammasproteesit hyötykäyttöasemalle ja paristot paristonkeräykseen.

Tyhjien lääkepakkauksien lajittelu

- Tyhjät muoviset, paperiset ja kartonkiset pakkaukset kuuluvat vaaleaan pussiin, myös muovipakkaukset ohuella metallipinnoitteella.
- Tyhjät metalliset pakkaukset kuuluvat ekopisteen metallinkeräykseen.
- Kuluttajat saavat viedä tyhjät lasiset lääkepakkaukset ekopisteen lasinkeräykseen.

HYVÄ TIETÄÄ

Lajitteluvirhe voi aiheuttaa vaaratilanteen

Teksti ja kuva: Annika Haukkasalo

Väärin lajitellut kännykän akut ovat aiheuttaneet tämän vuoden aikana jo kuusi tulipalonalkua Ewapowerin energiajätteen murskauslaitoksessa. Kännykän akkuja on lajiteltu virheellisesti Ekoroskin energiajätteeseen, jonka vuoksi ne ovat päätyneet murskattavaksi. Kännykän akku aiheuttaa murskauksessa kipinän ja ympäröivä jäte syttyy palamaan.

- Palonalut on saatu nopeasti hallintaan, mutta tilanteet koetaan uhkaavina, sillä ympärillä on paljon palavaa materiaalia, kertoo Ewapowerin työnjohtaja **Gustav Vikström**.

Kännykän akuista sekä muista pienakuista pääsee helposti ja turvallisesti

eroon kauppojen ja ekopisteiden paristokeräyksissä.

Kännykän akkujen lisäksi paloherkkiä jätteitä ovat ilotulitteet ja hätäraketit. Väärin lajiteltuina ne ovat sytyttäneet jätteitä tuleen toiseksi eniten energiajätteen murskauksessa. Käytetyt ilotulitteet ja hätäraketit kuuluu lajitella hyötykäyttöasemalla kaatopaikkajätteesseen. Käyttämättömiä raketteja emme ota vastaan turvallisuussyistä. Ne on palautettava raketteja myyvään liikkeeseen.

Kauppojen läheisyyteen Rinki-ekopisteet

Teksti: Annika Haukkasalo

Vuoden 2016 alusta lähtien pakkausten tuottajat ovat vastuussa pakkausjätteen kierrätyksestä. Tästä syystä Ekoroskin ekopisteiden rinnalle ilmestyy valtakunnallisia Rinki-ekopisteitä.

Ekoroskin alueella 54 ekopistettä siirtyy tuottajia edustavan Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy:n vastuulle. Lisäksi Rinki perustaa Ekoroskin alueella 15 uutta ekopistettä. Ekoroskin vastuulle jää muutoksen jälkeen noin 200 ekopistettä.

- Pakkausjäteasetuksen astuttua voimaan Ekoroskillla ei ole enää velvollisuutta pitää omia ekopisteitä, mut-

ta jatkamme omalla ekopisteverkostolla, jotta asukkaiden kierrätysmahdollisuudet eivät laskisi, kertoo Ekoroskin toimitusjohtaja **Olli Ahllund**.

Rinki ottaa hallintaansa pääasiassa kauppojen läheisyydessä olevat ekopisteet ja niiden visuaalinen ilme tulee olemaan koko Suomessa yhtenäinen. Ekopisteille saa yhä viedä lasia, paperia, metallia, paristoja sekä osaan ekopisteistä kartonkia, mutta lajitteluohjeistukseen tulee tarkennuksia, katso sivu 2. Lisäksi muovia aletaan keräämään erikseen muutamalla ekopisteellä Kokkolassa ja Pietarsaareissa. Ringin ja Ekoroskin ekopisteet löytyvät jatkossakin Ekoroskin verkkosivuilta. Lisäksi tietoa Ringin toiminnasta löydät osoitteesta www.rinkiin.fi.

Asiakkaat ovat tyytyväisiä Ekoroskiin

Teksti ja kuva: Pia Grankvist

Tämän vuoden asiakaskyselyn tulos on selvillä. Tulos osoittaa, että asiakkaat ovat yleisesti ottaen hyvin tyytyväisiä Ekoroskin toimintaan, kouluarvosanoin toiminta sai keskiarvoksi 8,6.

Suurin osa muutosehdotuksista koskee hyötykäyttöasemien aukioloaikoja ja niihin toivotaan lähinnä pidempiä aukioloaikoja. Toive otetaan huomioon

palvelumme kehittämistä pohdittaessa.

Ekorosk arpoi asiakaskyselyyn vastanneiden kesken kolme 50 euron arvoista ruokakoria. Voittajia ovat **Kai Ormiskangas** Pietarsaaresta, **Anu Nygård** Kokkolasta sekä kolmas voittaja, joka haluaa pysyä nimettömänä. Ekorosk kiittää kaikkia osallistujia ja onnittelee voittajia.

Jätteen noutopalvelu

Teksti ja kuva: Annika Haukkasalo

Odottaako kotisi nurkissa tarpeeton sohva, jääkaappi, hella tai muu kodin kaluste kuljetusta kierrätykseen? Suurin osa Ekoroskin alueen jätteenkuljettajista tarjoaa maksullisia noutopalveluja suurikokoisille jätteille. Yhteystiedot löytyvät Ekoroskin verkkosivuilta www.ekorosk.fi kohdasta urakoitsijat. Mikäli tavarat ovat vielä käyttökelpoisia, voit saada maksuttoman noudon kierrätyskeskuksista, kun he saavat tuotteet käyttöönsä.

Mikäli tarvitset kuljetuksen suuremmalle kuormalle, voit vuokrata jätteenkuljettajalta jätelavan. Niitä on saatavissa myös väliseinillä, jolloin pystyt lajittelemaan useampia jätelajeja samalle lavalle. Jätelavaa vuokrattaessa on muistettava täyttää siirtoasiakirja, jonka saat jätteenkuljettajalta.

Selkeä väri pussissa

Teksti ja kuva: Pia Grankvist

Yönmusta ja lumivalkoinen, kirkaankeltainen ja taivaansininen sekä kuviolliset pussit vaalealla pohjavärillä ovat esimerkkejä Ekoroskin lajittelulaitoksen tunnistamista pussien väreistä. Lajittelulaitos on vanha ja tällä vanhuksella näkö on heikentynyt. Jotta kotitalouksien jätteet menisivät oikeaan osoitteeseen, on tärkeää, että laitot ne mahdollisimman selkeän värisen pussiin. Sido pussi kaksinkertaisella solmulla, jotta jätteet pysyvät pussissa. Näin roskapussi täyttyä tehtävänsä.

Laskutus- kysymyksiä

Teksti: Pia Grankvist

Onko sinulla kysymyksiä jätelaskustasi? Voit olla yhteydessä suoraan laskuttajaan Ekoroskillla. Laskustasi näet sekä puhelinnumeron että sähköpostin. Sama koskee sekä paperi että e-laskua.

E-lasku on helppo ja ympäristöystävällinen. Kun käytät e-laskua, tiedosi näkyvät verkko-pankissa ja sinun ei tarvitse syöttää tilinumeroita tai viitenumeroita. Sinun tarvitsee vain tarkistaa tiedot ja hyväksyä lasku. Lisäksi päästöt vähenevät, kun siirrymme e-laskuun.

